

któ szpitalny

= PSW nr 6

[Warszawa]

6.I. (r. 1388)

Szpital ś. Ducha przy kościele
ś. D. - założony podobno w r. 1388 Jan
ks. maz. uposażając go wszelk. dochoda-
mi i gruntami kośc. ś. Ducha, który już
i przed tą datą ⁽¹³⁸⁸⁾ musiał być szpitalny,
bo w owej epoce zakładano zwykle po miastach
polskich szpitale z kaplicami obok nich pod wezw. ś. Ducha
Lukasz. Opis kośc. s. 119

[Nowe Miasto Warsz.]

1408

Joh. senior dux Maz. advocatiam Warsc. --

Petro dicto Pelgrzlm civi ibid. de Warsc. pro 200 sexag.
gr. Prag. vendit.

In nova civitate nullam habeat potestatem
iudicandi.

Wierzbowski PSW nr 7.

[1411]

[fundacja.]

(XV°)

[Warszawa]

Kosc. P. Marii w Now. m. W-wie — Zapewne
dzielo ktoregos = ks. marz. i istniał już
jako kaplica książęca w XV°. W aktach
bisk. poz. tak wresniej wzmianki o nim
niema.

[I-a 2 v. 1517]

Kucasz. Opis kosc. s. 113

Suburbio Warsch.

(1413, xvi)

[Zrb. Polikowo paw. Warsz.]

Ulanowski, Acta ecl. col. Warsz. (AKP. vii,)

Nowa Warszawa

26 VI 1414

Wierzbowski, PSL, s. XV, przyp. 1 strażera dok. nadaje
wójtostwo w N. W. (advocatum in Novo Oppido
Warschoviensi).

Janusz Starszy oddaje Andrzejowi synowi Klemense,
niegdys wójta Starej Warszawy, jako dziedzicowi własności
wójtostwo w Nowej Warszawie (advocatum in Novo Oppido
Warschoviensi) wraz ze wsią Polkow (albo Polkow), z pra-
wem sąsiednia przestępstw wg prawa chełmińskiego
Wójt otrzymuje 1 wolny łan gruntu w Polkowie, ósmu

Wzrost Zlec. — CWD, W-wa, Bielajska 18 — Zam. Nr 4745/O

<p>wypsi domowiu z jatek miesnych, mory + grunta na opied i domu w Nowy Warsawie</p>	<p>prawa uwzględnienia sadcarst i powiększenia dochodów</p>	<p>1</p>
<p>nad rzeczką Belzawca i powiększenia dochodów wójtanke przez handlowe i przemysłowe przedsiębiorstwa, z obowiazkiem służby wojsk. na koniu 4 kopy gr. wraz z kucy, na konie kolska.</p>		<p>2</p>

206.

26 VI 1414.

Janusz ks. mazowiecki dla wójta m. Warszawy.

MK, 123, k. 63-64.

[Nowy Warszawy]

Wienb. Pnyw. mēna

a wiec Nowa W. 2

Wona Wona.

(1414)

Janus I nedye wytkos uNW
marciani synowi Klenesa
wite wona.

Encyklop. Wona. (wyd. I) / 2. 20

129

WARSZ.

1479

Nova Civitas Varsch. (~~FIIII-III~~) i.e. 1458)
Andreas advocatus Nove Civitatis in
Polikowo $\neq$ mansum cum advocacia
Paulo vendidit. pro XL sexag.

M. K. 3, 15

Wojtostwo.

Nowa Civitas Varschon. ¹⁷²⁰ (1414-1425, c. 1457)
adv. advoc., ux.: Anna Mronclai de Proschewo

MK. 3, 66°

Nowe Mastho rborne? 1422 (W1, 36)

Marcin s. Więciawa pisarz [warszaw.?)

~~ing Nowe/Nowe~~
ra ulj ~~ing~~ Warsa/Nowe.

[Warszawa] Nowe Miasto 1422 (W1, 19v)

szl. Andrzej wójt N. M.; 1424 szl. Andrzej wójt N. M. za murami warszaw. (W1, 114v); 1424 szl. Andrzej wójt. (W1, 119); N. Miasto za murami warsz. miener. Mik. były kmieć szl. Mac. z Rakowa, który „wstał” z powodu krywydy (W1, 125); 1425 Paweł z Zereza winien dać szl. Tomaszowi Sopenchowi z Nowego Miasta list „wienny” pani Jafrochny Wolskiej [z Woli Zerezańskiej], a jeżeli pani nie zadośćuczyni za oskojenstwo to musi dać wwiązane w tej sumie Pawłowi w swoją trzecią część Woli, a Paweł będzie mógł prekarzać ją Tomaszowi w tyłu 30 kopach (W1, 176); opatr. Jan Zaręba, Woj-

cieli Goidz, Stanisław Malocha i Stanisł.
pisarz warsz. [miejski?] (w1, 178); Andrej wójt
Now. Miasta (WD1, 176); 1428 Jan Duppa z
N. M. (w2, 9); 1429 Mik. Komora rajca z
N. M. warszawskiego (w1, 114v); 1432 Mik.
Komor de Nyowe Mestho (w2, 101); 1433
opatrzeny Wawrzyniec Duppa mieniec. z N. M.
sprzedai dziedziom z Golezdrinowa stóg
złota za 3 kopy gr (w2, 199); 1434 Mik. pleban
de Nove Myasztło (w2, 257);

Nova ciuitas Warsch, aduocata
20 VI (1428)

Anna ux. Iacobi de Kaweczino, aduocati de N.
e.W. et Anna, f. eiusdem Anne et Andree
(sen) aduocati olim, aduocati suam in
N.e.W. vendidit Matthie dicto Sutka,
opidano Warsch. za 38 kop groszy. [E Susdika]

MK. 333, P.Pr. V, 667

Nowe Miasto

1428

rodzicielstwo: Anna [żona] S'wystrośowa ze Swi-
dra, Wychna [ż.] Mik. z N.W., stachna
[ż.] Mik. z Braunina i Władław [z ?] (WDI,
55); *Grój*

1434

Nove Myastho Varschou. (1434 c. 1450)

advocacia in N. M.

Math. Suschka et Petr. germani apudani de Varsa^a
advocaciam ipsorum in Nove^{tho} Varschou. --
Jenceras de ibidem apudans pro 30 s^loz^g
gr. non. impetunt resignavit "

MK. 3, 143^v

1421

Warsz

Warschovia (Nowemyastho) ^{c. 1456.}
(1435)

Mathias Suschka et Petrus germani,
Opidani de W., advocaciam ipso-
rum in Nove myastho Warschovien-
si Venceslao de ibidem opidano
resiquaverunt. in certa summe.

M.K.3, 143^v

Warszen. [Nowa]

(1436)

Nic. alias Como [1436]

prothoconsul w.

(Wsebor de Laskowo nbi capaciam roborum wro clo-
dryna in longitudine 6 pedum viginti [ss] super
viam date s. Slubowo debet)

(w Srocker)

„Kladnie rady itarsy“

Warsz. z gr. dr. 1, 292 miena fabrygo[†]

2239

Varszovia (Novacivitas) (1440, e. 1456)

Venceslaus advocatus de Novacivitate Varsz. totam ipsius advocatiam ibidem, Michaeli episcopo de ibidem vendidit.

M.K. 3, 240a^v

2418

15 par.

Nova Civitas [Warsz] (1441, c. 1456)

Nicolaus de Manziwicz advocatus in Syro-
czecz & marc. super Manziwicz heredita-
tem et advocaciam in Syroczecz, distr. Warsz
et Lacrozimiensis, annuatis census Nicolaus
plebano et sue ecclesie s. Marie in Nova
Civitate extra muros Warsz. titulo reempa-
nis vendidit.

M.K. 3, 265

2568

I.

Nova Warschovia

L1443, c.1456)

Vychna ux. Nicolai Comor de Nova
Warschovia, Jacussius, Nicolaus Gluch
germani de Lyaskowo, Katherina f.
Vychislai de Chayanthy, Anna [ux.]
Swantoslai de Swyder, Stachna [ux.]
Nicolai de Braunino, Dorothea [ux.]
Gaszoldi de Sulistrizigewo, Anna
ux. Sassini de Gawarcz et Gertruda
de Mazonowo totas ipsorum porciones

M.K. 3, 287^v

(c.d.)

2568

II

Nowa Warschovia

(1443, c. 1456)

in Rokythky, hereditate in distr. warsch.
ipso post decessum Venceslai olim ple-
bani Rozanensis concernentes, Johanni
plebano in Pawlowicze, Nicolao, germa-
nis, et Petro, Nicolao Martino et Alexio
etiam germanis de Rokythky vendide-
runt.

Item Petrus predictas porciones
propinquitate revocavit.

M. Y. 3, 287^v

2653

Nova Warschovia

(1444, c. 1456)

Dux donavit $\frac{1}{2}$ iuger penes ortum
advocati de N.W., inter civitatem et
dictum ortum circa viam Zacrozim-
ska, ab omnibus solutionibus, censi-
bus etc. liberum, Bartholomeo szclarsz
de Vischegrad.

M.K. 3, 302

kt. par.
Warschowa Nova (7450, c. 1500)
mgr Andr. de Pythronwyne bacchal.
in decretis. rector edie paroch. ad BVM
in Nova w. extra muros Warsz.
preses in Cywensko

BM, BOZ, Cim. 70, 69-71 (c. 176-178)

Varrro. (1453, c. 1456)

Quelven advocatus Noue Civitatis
Varrro.^b

brak many kartki

Mk. h. 15

Nowa Wamawa

(1453, 1620)

Bolesław IV wystawia dokument na
1 morgę roli w ogrodzie wójostwa
N. Warsz.

LM XIII, 229

Warschovia Nova (468)

moleudinum triennale alias
lothny de prope laterificium
ducale alias sub W.N. cum
artis et domo seu area

Petr. Myzodon moleudinator de W. vendit 1

pro. Jan^o Steng

MKS, 107.

Paw. Wainowa Nowo

Novo civitas Warschow. (1471)

duo dat 1inger penes torrentem Belcracra
civus medietas versus agros N. c. V.
alia versus Tyla sub Warsch.

komu 2. -

MK. 9, 5-5^v

Nowa warszowa (1474)

Dux dat $\frac{1}{2}$ mansum ^{in N. W.} penes Beleraca
iacentem famoso Caspar Wylk aduocato
Warszowien.

privilegia advocacie N. W.

MR 9, 29

kł par.

Xowa Wass.

(1774 - 1768)

"Akta w przedmiocie szkoły akademickiej
elementarnej przy kościele P. Maryi na Nowym
mieście utrzymywanej"

AKW ~~II~~ II 2

o tej szkole piszę we wstępie do
wydawnictwa ksiąg wasser.

Nova Civitas Warschoviensis

(1476)

Boleslaus dux Mazowie civibus N. C. V. sex virgulta agrorum que possidebat Zamek libera a qualibet solutione in Nova Civitate Warschoviensi sita ratione vie seu exituum pellendorum peccorum gracia dedit.

AGA D, perg. 1670

clava Warschowa (1476)

Dux dat consilibus et communitati

Nove civitatis Warschowa 6 virgulta
in clava Warschowa que possidet Zantek
agrorum racione vie pro pellendis
pecionibus.

MR 9, 65

Wassdonia Nova (1777.)

innovatio in situ incineratorum

MK. 9,85^v

Мона Варшона

(1477)

Boleslaus dux Masovie ad petitiones consulum et civium S. H. privilegium et iura per predecessores donata, per ignis voraginem casu infauisto cremata, innovat, concedit et confert. Ita quod cives civitatis iam dicte in omnibus suis causis magnis et parvis videlicet furti, homicidii, incendii, membrorum mutilacionis, violencie, stupri et false metrete, ponderis et masure ceterisque viciis, iuxta excessum maleficiorum et malefactorum in graniciebus et metis memorate civitatis perpetratorum et perpetratorum inter homines predictae civitatis plenam habebunt potestatem iudicandi, puniendi et condemnandi prout ius Chulmense et ius civile postulat hac tamen condicione interposita, si quod abrit aliquem ex nobilibus vel militibus quibuscunque domini ducalis scelus aliquod ex premissis

contigent perpetrare in metis civitatis eiusdem, dux
discernere reservat. Si vero in aliquo maleficio
aliquis extraneus puta militaris rusticus episcopalis
et monachalis per homines dicte civitatis deti-
neri valuerit imo iudicio civili iudicetur. Si autem
peracto maleficio idem extraneus detencioni predic-
torum civium evaserit et effugierit et iuri civili
 parere noluerit tamdiu malefactor ingressu ci-
vitatatis et granicierum eiusdem carebit libere
donec debita satisfactio per eundem malefacto-
rem peracta fuerit civitati. Alioquin huiusmodi
malefactor contumax et rebellis fuerit ac in
ipsa civitate ac in ipsa civitate et graniciebus
suis per predictos cives quocumque temporibus vite
sue poterit detineri iuxta excessum ipsius et delictum
quemadmodum ius civile deciderit et deter-
minaverit puniatur. Insuper civibus per omnia lo-
ca theloneorum in dominis ducali dux dat sine
omni exactione thelonei transitum liberans. Cum

MS AD, perg. 1677

vero cum mercibus ipsi cives versus partes alienas
quascumque intenderint proficisci et transire eorum
stiones^t solvere tenebuntur. Inter ea absoluit **(II)**
civitatem dictam a percussione alias od bythego
videlicet a sexagena. In civitale forum annuale
pro festo s. Hedvigis a predecessoribus donatum
admittit et concedit. Civitati eidem unum ma-
cellum pro melioratione civitatis liberum ab
omni censu solutione concedit. Cetera vero ma-
cella secundum consuetudinem et solutionem
eorundem pro usu suo et successorum suorum duci
reservat.

Nowa Warszawa

(1477)

aga D, perg. 1671

Warsaw War

(1477, 1620)

Boleslaus rex Mor. ^{imperatorem} in oppido NW
a solacionibus civilibus liberat.

Lustr. M. 1565, I, 178

no poddowce ASK ad. 46, 151 f. 21 (Lustracja z Krak.
warsz)

Nowa Warsz.

(1479, x̄vi)

[zob. Warszawa]

Ulanowski; karta eel. col. Warsz. (AKP-vi, 78)

Warschowa (1279)

Dux dat Petro Wylk 2 mansos inter
advocati et Skorka agros in Nowa
Warschowa.

Ms. 107 v.

k8 par. - szkola.

Warschowya (1479)

Caspar Wylk advocatus de Warschowya
dat $\frac{1}{2}$ mansum quem tibi dux donaverat
in Nowa Warschowya penes Belca-
sa rectori ^{sen magistro} scole b. Marie Virg. in
Nowa Warschowya.

MR9, 109

Wasser. Nonne

(1479

Boleslaus dux mor. Petrus Wille advocat N.W.

2 mansos culm. donet.

Lustr. N 1565, I 2. 178

no predanie ASK od. 46, 157 f. 13.

Wannawa Nowa (1479, 1620)

Bolesław I daje przywilej na 2 wś.
Peterwilkowoskie! (Peterwilkowskie)

Piotr Wilk wójt N. Wann. zastawia 2 wś
w N. Wann. Marcinowi Roli (burmistrzowi)

LM XVII, s. 229

Warsz. Nova (1481)

civitate ardente privilegium ipsorum et
intra civitatis exusta sunt
(immovantur, Balneum et Rasorium)

MK. 9, 132^v

N. Warszawa

(1482, 1620)

Bolesław $\bar{\text{V}}$ wystawia przywilejne
6 wł. w N. Warsz. zastawionych
Mik. Druzbiczowi chor. Warszaw. w
140 flor. węgier.

LM XVII s. 229

Kraszawa, Nowe Miasto (1482, 1620)
z P. Aleks. Gira pokazał „przej. od ~~tych~~
Bolest. ks. mar. na 6 wstok na Nowym
Mieście Warsz. in 140 fl. ungar. zastawio-
nych de d. warszowie f. 6 in count. Ascens
D. 1482 ”

^{skryta}
Lustr (1620, s. 12

Druk wyd. warszyski.

Kł szpitalny.

Warszowie (1484)

Dux dat censu proventusque collectas
singulis annis dare consuetas de manso
Malkowske dicto penes molendinum
hospitalis in W. sito inter alios mansos ^{circi-}
eiusdem hospitali s. Spiritus in Nova
Ciuitate Warsch. per rectores hospitalis
pro usu pauperum tollendum.

to 413
MR 9, 168

31 V.
r. civitas Varnovienensis (1500. 1530)
Conradus III Mosoviae dux testifecit ~~se~~ ^{se}
Petrum militem advocatum Vars. advoca-
cion in N.C.V. cum manso Polikoro
piscine et flumine dicto Kolczaczka
mucellis ^{zgiatkami} et 2 manso ⁱⁿ in Varszowia
vicibus inter agros advocati et
Skorka per Boleslaim I ducem Mos.
sibi donato ~~pro~~ ^{pro} 420 ff. ^{Missius Polye ob.}
ligasse. ^{viri et p^resensuli Varsz.}
UK. 44.463 w 5550 u RPS IV, 3, 1220
supl.

1530: jamato Francisco Kolga iuri et mercatori Wicor.
mensi remitoridque hereditario aduocato in NKV. et
f-i suo Tome Kolga confirmatur

= 14 III 1530, MRPS IV nr 5550, reg.

kt par.

~~Nova~~ Warschovia (1503)

ad

ecclesiam B.M.V. in Nova civitate
loars. [zob. Wilanow]

clausum

hydrokowi super navigio Zakroc.
ad fundandum altare ad B.M.V.
gallus civis Vars. et navigator
Zakroc. vendit

MR 18.159.

- verte -

^{Matthia}
honor. Kyerako vicarius ^{o perpetuo} et altaris
Varschouien., David curato in Mylanowo
et Barbare rel.
olim Asch. de Nova civitate
Wars., executoribus (testamenti) sive Alb:
czywktha

MAR 18, 159.

kt par.

Nowa Warszawa

(1503)

super ortis penes ecclesiam paro-
chiale B.V.M. in Nova civitate
Warsch. Zob. Wilanów

provis. Mart. Janyk de N.c.w. censum nauydek readit
Matthie Kyzeko vicario et altaris vic. David pleb.^o
in Mylyonowo et Barbara rel. sin. Arch. de N.c.w.
exentoribus sin. Alb. Czyktha
ad fundandum et erigendum altare ad B.M.V.

NR 18, 164^v

kū par.

Nova Varschovia (1503)

~~census de bonis Dobyessino distr. Cyon. emptus~~

no Wyderk super Dobyessino
distr. Cyonē. ad fundendum
altare ad parochialem eccle-
siam Beate Marie virginis

in Nova civitate Varsch

per Math. Kyersko ricar. et altoriston p[ro]p[ri]et. Wars. David. anat.
Mylenowt, Barbar. rel. Ash et H. W. executoribus d[omi]ni Alb.

litk 18, 165

Crypktha

Nova Varsovia ^{21^{IV}} (1504)
dux dedit tria fora
annalia videlicet pro festis
Ascensionis Domini, S. Lam-
parti, S. Agnetis virginis
in civitate N. V.
et absolvit ^{incolas, quod ad} ab custodia ^{indum}
muros et domus curie in

civitate antiqua Varschoniën.

non erunt stricti

nisi necessitate requirente non solum ipsi,
sed etiam incole villarum ducalium. prope
Var. iacencium cogentur ad similes custodiam

MK 18, 190-190°.

Nona Wassana

27 IV (1504, 1520)

Anna sua Mar. in oppido N.W. tria fere anni.
alia instituit.

Wass. EK 20, 17. ASK ad. 46, 151, R. 5

Lustr. M 1565, I 2. 179

kt par.

Novae Varschovia (1504)

census in hyderkor in Parzhyewo
et canye in terra Varschovien.

~~pro fundendo altari in eccle-~~

si^{paroch} ~~colleg.~~ Vars ^{B.M.V. in N. ciurtele} capto per Petr. de Lon-

skowo (:/ dec. et offic. vrs. et providor jn. obygdlo.) ac. sop. eccl. v.
excentores die nativie Mary

MK 18, 186°.

(consist. propter satisf. aione)

kt par.

Nova Varslavicia

(1505)

stan. de Parzymyewo censum novum vendit

(et granice)

na wyderkow super Parzymyewo

in terra Vars. et distr. Blomen.

pro altari in ecclesia parochiali Beatissime Virginis Marie Nove civitatis Vars.

Petro de Sosnkowo decano et officiali jurisd. Nathe altaris
joanni Obyadło Jacobo Topde N. D. executoribus suis Mo-
thie. Slaby

Mk 18, 244^v

206. granice Pi/

kt. par.

Warszawa

(r. 1505)

Kościół P. Marii w Now. m. W. podczas wizyty
Braneckiego w 1641 r. nie posiadał dawniejszego
dokumentu, jak uposażenie innego w nim odtw. z r.
1505 i = rok ten, albo środek, albo sam schyłek XV w. Będzie
może datą założenia kościoła P. M. pomimo kamienia znajdu-
jącego się w nim z napisem Boleslaus 1492, kt. mógł
tu być z kądinąd przeniesionym, kt.° znaczenia trudno
dziś odgadnąć i kt.° przez nacięcie może co in. było, jak
oznaczenie daty założenia lub restauracji kościoła P. M.
Kościół ten, z danej Zg. Aug. od r. 1562 koleceji kapituły warsz. bywał

do rzędu parochialnych Andrzej. Opal. brk. poses. w 1608r

Lukasz. Opis kode. s. 113

Novemvrestho (1507)

Mart. Pola civis Wars.

Marius advocacie in
Novemvrestho extra muros
Wars. - ~~commutatio~~ pro
molendino hospitalis sancti
Martini in Wars.

Tab. Nic. Barierka concivi

UK 18. 265.

Nowa Warszawa

13 I 1508

Krysztyna z. Mik. Flaja Kopki
mieszcz. N. W. (MK 44, 466).

zob.

Powązki

MRPS IV, 1 nr 229. Costana, f. Alberti Wtsokamysh, consors
Nic: Copka de N. C. Vars., cum consensu matris sue et
matris sue Dorothee, relicte Alberti, nunc consors Gregorii
de N. C. Vars., mol. Piotrowski -- commentat.

Varshovia (Nova Civitas Vars.) (1513, c. 1560) ^I

1560 Famati Nicolaus Jablonsky, Mathias Volek, Johanes Cassuba, Albertus Lis, Franciscus Vielqos, Stanislaus Krol, cives braseatoresque Nove Civitatis Vars. et totius fraternitatis braseatorum Nove Civitatis Vars. produxerunt privilegium ipsis braseatoribus serviens titulo et sigillo Sacre Maiestatis Regie -- petierunt illud in acta presentia terrestria ingrossari -- cuius tenor est talis:
Sigismundus Augustus rex Polonie etc. :

Exhibuisse coram nobis certos consiliarios nostros nomine braseatorum, tabernatorumque Novam civitatem nostram Varssoviensem incolentium, litteras pergamineas titulo et sigillo subappenso eiusdem civitatis communitas, braseatoribus, tabernatoribusque predictis pro bono illorum regimine concessas

Wartz. z. qv. fragm. dis. 22, 690^v-693

./.

sanas, salvas et integras -- confirmare dignaverunt.

Quorum tenor fuerat:

Quia concordia parvum res crescenti discordia magne
labuntur sed necessitate et facultate quaque dirigi-
tur. Nos itaque David proconsul Nove Civitatis
Varschoviensis necnon Stanislaus Strzesz, Stanislaus
Hando, consules, alique sedentes, Nicolaus Zam-
broch, Martinus Penkathy, maiores antiqui consula-
tus, scabinique protunc existentes, Joannes Strzidlo,
Joannes Szop, Joannes Woziech, ceterique sedentes pre-
tate Nove Civitatis incole, volentes suam facultatem
~~edificando~~ adipiscendo et accelerando consularem
presentiam ex voluntate et consensu unanimi
omnium braseatorum, tabernatorumque, illis admittere
fraternitatem volentes, decrevimus declaravimusque etc.
sub hac forma verborum, cuius tenor est talis:

Primo, quod nemo debet ducere alienam, hoc est piatkow
varacen ^[?] etc. super cerevisiam Varsch., sed qui vult
(c.d.)

Vatshovia (NOVA CIVITAS VARS.) (1513, c. 1560) II

ducere alienam, solum pro mensa et usu sue domus ducat et non ad propinandum.

Item quicumque braseator potest labore ac disponere braseum cuiusque tabernatori pro illius necessitate ita tamen, quod illi tabernatores non debent vendere braseum aliis tabernatoribus sive extraneis sive vicinis, sed emptores quicumque sint tenentur apud braseatores emere.

Item nullus braseator, qui debet laborare tabernatoribus brasea, non debet foveri circa braseatorium alias pizi mielczucha ancas, anetas, gallos et cetera animalia bruta nociva sine nocumenta facientia sicut porcos etc.

Item, si quis artis braseatorie inq[ue] servitorem sibi convenierit ad serviendum et ille serviens voluerit informari eo artificio, talis prius debet esse in proba per 2 septimanas. Et in illis 2 septimanis, si sibi invicem

Watoz. 2. q. fragm. dis. 22, 690^v-693

/%

complacebunt, debent mercipotum facere, vocatis 2 fratribus
eiusdem artificii, super quem mercipotum mqr suus tenetur
dare vasculum cerevisie valentem 2 gr. Similiter et ille
discipulus. Quiquidem discipulus per 2 ibidem rogatos
tenetur obligari ad exercitium preface artis ad 2 an-
nos continue discendo, in quibus annis mqr suus tenetur
illi dare 17 gr. pro comparanda turrica. Et in ultimo
anno mqr suus tenetur illi admitere in proprio braseatorio
elaborare 20 choros tritici pro illius necessitate et com-
modo et non plus nec minus. Et si quid ausus
fuerit erga fraternitatem aliter aut ultra facere,
talis luet medium lapidis cere eidem fraternitati.
Post decursum vero 2 annorum ille discipulus debet
ad alias civitates, ubi fuerint magistri eiusdem
artis visitare alias vedrowacz alios 2 annos.
Et quando talis voluerit effici eiusdem artificii mqr,
post talem visitationem prius reponere debet fraterni-
tati 10 gr. Et si noluerit ceteras civitates visitare,
sed simpliciter magistrare, talis prius debet reponere
(c. d.)

Varstovia (Nova Civitas Vars.)

III
(1513, c. 15⁵⁸)

fraternitati 1 sexag. gr. Item quicumque ab extra-
neis civitatibus advenerit et hic Varssovie anno
studuerit et voluerit simpliciter laborare et fore
ut ceteri magistri, talis prius reponere debet ad
fraternitatem 3 sexag. gr. Et insuper hoc tenetur
sui veri et certi exercitii eiusdem artis litteras
a suo priori magistro pro se spectantes sub iura-
mento ac testimonio probi fraternitati presentare, in
qua civitate studuerit. Item ex eadem fraternitate
2 fratres eiusdem artificii tenentur in 2-bus
septimanis visitare baseatoria, ubicumque dispo-
nentur basea et diligenter considerare, ne aliqua
falsitas in purum granum tritici immiscentur.
Et ubicumque illi 2 fratres invenerint aliquam
falsitatem apud quemcumque fratrem eiusdem artis,

Warsz. z. gr. fragm. dis. 22, 690^v-693

✓.

talem debent solimet in conventione fraternitatis corrigere in 1 dica cere, nulli applaudendo. Sed omnes et singuli braseatores tenentur ex puro grano tritici brasea facere nulla falsitate mixta. Si vero voluerit facere ac disponere braseum hordaacium, tunc debet in parte ac in loco speciali a puro grano triticeo servare. Item si aliquid ex fratribus eiusdem fraternitatis impediverit alio fratri forum in emendis frugibus sicut tritici etc. et fuerit attestatum et approbatum supertatem, talis luet penam, 1 dicam cere. Similiter, si quid ex prefata fraternitate extra civitatem emerit ad emendum triticum sive hordeum, que spectat pro dispositione brasei et talis attestatus et approbatus fuerit, talis corrigatur per fratres eadem pena. [c. d. bardzo szoreqōtorquē pre-
pisiw opuszcza.] Item quolibet anno fratres eiusdem artificii de fisco sue fraternitatis diebus 4 temporum tenentur dare ad vigiliis per 6 gr. ad ecclesiam parochialem propriam Nove Civitatis Watsch. Hec acta sunt in domo sive pretorio, presentibus - - Anno 1513. - -

kt par.

Nowe m. Warsz.

(1517)

nl. z Crechowiez ufundował
ołtarz w kościele N.M.P. (w aktach
bp poznań. r. 1517)

(.£0 113)

kt par.

[W-wa]

(v. 1517)

Kosc. P. Marii w Now. m. W-wie
w aktach brd. poz. T. Wzmianka z v. 1517:
= jakiś szlachcisk de Czechanice wsta-
wit w nim i uposażył oltarz jeden
pod

tuksasz. Opis kosc. s. 113

kt par.

Nowa Warschowa

(1518)

Mathias de Mirzinyecz canonicus ecclesie cathedralis Grocensis
plebanus et officialis Warschoviensis commissarius Johannis epis-
copi Gosnamiensis, altare in ecclesia parochiali B. V. Marie
in N. W. in honorem V. Marie s. Anne ac sanctorum Jacobi
maionis et minoris apostolorum, Luce, Marci, Joannis et Mathei
evangelistarum, necnon Adalberti, Stanislai et Clementis ponti-
ficum martirum ac Mathie apostoli et Laurentii martiris, ex
voluntate Marci de Pharczyn presbiteris et Mathie Stepko pis-
catoris Warschoviensis fundatorum in dote et fundo 5 marc. gr.
monete Crac. unius in hereditate nobilis Jacobi in Vangrodno
in districtu Cernensi, duarum in villis Calusszino, Volya et
Vyczyorek nobilis Stanislai Calusky cum fratribus in dis-
trictu Lywensi consistentibus et aliarum duarum in et super

orto Mathie Stepko in platea Długa versus villam Magna
Volya inter ortos Joannis Byssyorek ex una et Joannis Chye-
koth partibus ex altera, erigit. Jus patronatus et presentandi
ipsi Mathie Stepko et Catherine consorti sue fundatoribus
vita ipsorum durante et post mortem Anne Nyeczkowa sorori
Stepko cum pueris, Mathie filio Culyg nec non Sebastiano
filio Nicolai Phathek cum eorum successoribus duo videlicet
de civitate et tertius de villa reservat. Marcum de Tharezyn
in altaris tam investit.

AQAD, perg. 1550

Nowa Warszawa kŁ par.

(1579)

Piotr Lubart inquisit non subditioms
Troianum Joannis de Opacu, Pozn. d'oy,
de banca sui ordinarij, altaris
circa ecclesiam s. Martij in d. W. ad cer-
tum titulum altaris sui

(rep. Ossol. 4874 / I k. 58)

Nova Civitas Warschoviensis

(1519)

Stanislaus et Janusius duces Masovie:
ex registro iudicii terrestris Warschoviensis de
anno 1519: "circumspecta Anna relicta olim
Alberti Pluziczko de Nova Civitate Warschoviem-
si et Margaretha relicta olim Urbani opidani
de Czersko, Anna filia olim Andree Kulia et
Margaretha Nicolai Kulia de Czersko recognove-
runt, quia tementur 80 sexag. gr. in $\frac{1}{2}$ gr. horpi-
tali s. Spiritus extra muros Warschovienses in ma-
nus proconsulis et consulis Civitatis Antiquae
Warschoviensis... ab hinc ad decem octo septima-
nas... Casu si ad prefixum tempus non solverint...

extunc molendinum cum agris, prout ad molendinum
predictum servientibus inferius molendino hospitalis
S. Spiritus ... quod est super eas devolutum post olim
circumspectum Joannem Kolia patrum ipsarum ...
prole carentem ... perdent."

aga D, perg. 1551

Jarschevia, Jarzew (>) a Nowa (1521)
6 tyt.

pro. Joan. de v. nove pto civitatis,

na. nob. Margaretha f. qm Daniemi
de Nysedruis subind. Wyszegrad.

= wicarius. Joh. pastor de N.C. v., na. nob. Margar.
na. swm Joh. de Rankyue

Wyszegr. t. omnia. trans. 10, 17 : 17

Warschena nova.

(1521)

curram bellicum de gracia S. M. H. Regie
redimerunt per gr. 30 flor. pol. 62

AKH 3, d. 485

kt par.

Varsohia N. (1521)

eclesie parochialis BMV.
in V. censum in villa Kamporos navi.
presbiteri mansionarii ✓ serkows emunt

MK 82, 110.,

hortus post ecclesiam S. Mariae
in Nova Civitate Varsoviensi

harsz.
15 X 1523, (1539)

Litterae donationis horti post ecclesiam S. Mariae in
Nova Civitate Varsoviensi ad petitionem Georgii
Philipowicz, civis Varsoviensis, e libris ducum Masoviae
extrahuntur.

M.K. 60, 269.

M.R.P. Summ. IV, 1
nr. 6585.

kt̄ par.

Warsch. N.

(1523)

mansionarii ecclie B. Marie virg. in ciuitate War-
schoniensi noua censum nauidekon
super bonis Wola utraque et Cady in t. Warsch.
et distr. Blon. a n. Mathes de Wola Jardenowska
emunt pro pecuniis rob. Nic. Regula. de Bora-
kows. quas eisdem pro legendis missis donauit.

M. K. 32, 172

Zob. Odrano. Wola
B. D. /

Nova Warschoua (1523)

duces ortum suum ducalem
juxt ecclesiam Beatissime Marie
Virginis in Nova Warschoua
qui iacet p[er] ortum ^{Michaelis Mychno consulis et} navigatoris W.
et una et plebani dicte ecclesie

S. Marie partibus ab altera ^{quem}
dederunt ^{ortum habent ab hm. Nic. Kozelsky als. Ma-}
^{doschinsky vicario p[er]p. Lonic., cum}
^{promptuario et edificiis}
^{eidem Michaeli navigatori}
uk 32. 191.

Nowa Coarschoewa (1593)
for. Gregorio redowsky capellano suo
duces libertaverunt ortum

Hernysky dictum in uergis in
N. lo. qui iacet inter ortos domi-
ni plebani S. Marie ab una et inter
aream Souinikowskye partibus
ab altera ab oneribus ducalibus et civili-
bus et censum ducalem solvi solutum pro altari
per ipsum Greg. erigendo seu iam erecto donaverunt
MK 32. 194.

Warschouka Nowa (1523, 1593)
huic, p[ro]posito Joanni Philippo viro et negotiatori Wasse. Fr.
↓ agrum inter agros providi, Skorka
ex una et eiusdem civitatis Stegni
ex altera partibus et alius agrum
perus agrum providi Slez ex
una et similiter perus Stegni
eiusdem civitatis Warschouien.
ex altera partibus in campis
ac circa media civitatis Nowe

Warschone, ab omni iurisdictione iuris

F predium cum ortis et agris ipsius, que in campis
ciuitatis nostre terre Warschone possidet et tenet a nobis
per officiales nostros videlicet capitaneum et terrestrem nostros
Warsch. -- sunt sibi reformata et resignata --, ipsius
Joh. prediumque alios agros areas edificia domos in eisdem
agris consistencia seorsive iacencia, unum videlicet

et iudicii culmensis ciuitatis predictae necnon proven-
tuum, censuum animalium videlicet swathomarskizego
impulsorialium pecorum et pecuniarum suarum als
rathwornego, custodia ciuitatis et a nobis podwodis --
absolvimus."

MK 32, 194^v.

kt par.

NOWA WARSZAWA

~~1520~~
1523

dux Gregorius Cichowski capellanus ducis litterarum super wyderkow in bonis Zabierino mansione-

ris ecclesie sanctissime

Virginis Marie in N.W.

1520 per dux datas confirmant

Kt 32, 195.

kt par,

(v. 1523)

Warszawa

Kośc. Paroch. P. Marii w Nowym m. W-wie
= naboż. w nim odprawiano, przez proboszcza,
6 mansjonarzy, ustanowionych tu w r. 1523
przez Stan. de Strzelce, kanon. wrocł., płock.
i poznań.

Lukasz. Opis Kościołów s. 114

ki par.
Nova civitas Warsie.

(1524)

monitionarii ecclie S. V. M. in NW. censum
nowydelokas emunt super bonis Dambrowka
sit. cern. et distr. Grodren.
a Joane Dambrowsky de Golye

M. V. 32, ~~57~~ 259

kt par.

Nowa Lit. Warsz. (1525)

Andr. Trampsin de Moskwa, in No. V et
Tanyosche pleb.

zob. ziem. wiew. tel. 20, 679-

Nova civit. Vastchor.

(1528)

honesta Catharina f. d. n. nob. Gregorii de maiori
Lampycul de ast. Zator. alio Nova civitate
maior: p. v. d. Petrus breseator dictus ^{= pars. novum}
Bora alio Perda de N. c. V. quidam

Trakt. niem. wia. rel. 29, 105^v

N. civitas vars.

1530

Actus est consensus F. Joanni
Dlugosch, civi vars. ad redi-
mendos 3 annuos regales in
N. C. V. de manibus Hedrigis ...
relictas Georgii Burbach.

ver 44, 530

ur RPS 1

5670

kt pat.

Nova Civitas Varsoviensis

27. XII. 1539

Civibus Antiquae Varsoviae certibus portio terrae, a
ripa Vistulae ad viam publicam versus Lacrocin,
cum argilla et laterificio, spectans ad ecclesiam
Mariae Virginis in Nova Civitate Varsoviensi, pro qua
eidem ecclesiae et parrocho eius Andreae Noskowski,
Plocenni, Varschoviensi et Poltoviensi canonico, cetera
prata hortus in villa Mokothowo donatur.

M.K. 57, 112.

M.R.P. Summ. IV, 1
nr. 6709.

et par.

Nova Civitas Womzoviensis

(1539)

Sigismundus rex Polonie permutationem occasione
loci ad ecclesiam parrochiale B.V. Marie Dei
Genitricis Nove Civitatis W. pertinentis, effodien[de]
argille, cum Andrea Norkowski Ploceni, Womzo-
viemi et Pottoviemi canonico et predicte ecclesie
parrocho et loci predicti legitimo possessore
taliter fecit. Primum videlicet illi et ecclesie sue
predicte, cuius patronus rex est, ne in fundo seu
dote sua aliquod dispendium vel iacturam
paciatur, Prata in bonis ville regie Mokotoko,
limitibus bonorum nobilium Szopi ex una atque
aliis pratis colonorum eiusdem ville ex altera
partibus adiacentia et hortum ducale penes
predium Womzovieme et iuxta sacellum s. Crucis

agad, perg. 6845

CWD - zamm. 686/P/S - 1059 - Zak - 10.4.59 - 5.000 - Kart. sat. K. III AI/220

ritum, famato Petro⁸ aromatario certa condicione
olim locatum in contentacionem predicti soli
plebanalis eiusdem ecclesie B.V. Marie, ubi nunc
est laterificium, donat immunitatiquē et liber-
tati ecclesiarum ascribit. Porcionem terre predicta
fundi ecclesie sue prefate Andreas Moskowskī ab
ipsa ripa fluvii Vistule se usque ad viam publi-
cam versus Zakrocim extendentem, iuxta hortum
famatorum Thome et Francisci Rosowie⁹ curium
Warszoviensium iacentem, cum officina laterificia
in eadem terra iam pridem edificata iure com-
mutacionis in perpetuum cedit. Sed ne consu-
les ceterique cives Warszovienses in edificiis suis
negligi videantur, rex admittit illis in eo loco ar-
gillam pro conficiendis lateribus effodere, lateri-
ficisque iam olim ibidem extracto ad eurendos
lateres uti ea tamen condicione, quod consules quo-
cumque pro instauranda ecclesia predicta late-
ribus opus erit, quemlibet millenarium minus 4 gr.
quam cum ceteris vendetur ad usum illius dare et vende-
re erunt perpetuo obligati.

[Nova Warschewa]

8. II. 1546

Civitati Novae Warschewa, ratione damnorum ex
conflagratione totius civitatis, 4 macella carnaria
aedificanda et sub certo censu locande donatur.

M.K. 70, 346.

M.R.P. Summ. IV, 1
m. 7607.

[pożar krótko przed]

NMP

Jans.

(1503)

ven. Joh. de Popzelsyns can. o. Marië v.
et not. Dyzchepr.

famulus: not. Mathias de Glyngere

Wysnogr. t. omni. trans. 6, II 283°